

Ostvarenja, izazovi i glavni rezultati u 2019.

Najvažnije aktivnosti iz Godišnjeg izvješća direktora

Ovaj pregled sadržava prikaz ključnih aktivnosti iz 2019. godine, ali nipošto ne predstavlja cjelokupni niz ostvarenja ECDC-a tijekom te godine. Detaljan prikaz aktivnosti ECDC-a, njegova organizacijska i upravna struktura te plan rada sadržani su u cjelovitoj verziji Godišnjeg izvješća.

<https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/annual-report-director-2019>

Predloženi navod:

Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti. Ostvarenja, izazovi i glavni rezultati u 2019.: Najvažnije aktivnosti iz Godišnjeg izvješća direktora. Stockholm: ECDC; 2020.

ISBN 978-92-9498-494-4 (PDF)

ISSN 2529-6043 (PDF)

doi 10.2900/481245 (PDF)

Kataloški broj TQ-AX-20-001-HR-N (PDF)

© Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti, 2020.

Sve slike © ECDC, osim slike licence (cc) Creative Commons (CC BY-NC 4.0) za nekomercijalnu upotrebu sadržaja uz imenovanje autora putem sljedećih korisnika mrežnog mjesta Flickr.com: NIAID (stranica 6); Pandiyan V (stranica 8, na vrhu); Luke Dennison (stranica 8, na dnu); Odjel za poljoprivredu Oregon (stranica 10, na vrhu); Alexandra E. Rust (stranica 10, na dnu); Anders Pearson (stranica 16, na vrhu); Nicolas Nova (stranica 24/25).

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet da se navede izvor.

Osim uz izričito odobrenje nositelja autorskih prava, fotografije upotrijebljene u ovoj publikaciji zaštićene autorskim pravom smiju se upotrebljavati samo za ovu publikaciju.

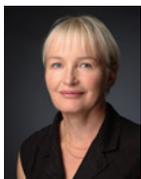
Ostvarenja, izazovi i glavni rezultati u 2019.

Najvažnije aktivnosti iz Godišnjeg izvješća direktora

Sadržaj

Predgovor	3
Uvod	3
ECDC – Europska agencija za javno zdravstvo	5
Europski pristup nadzoru bolesti	5
Programi ECDC-a za sprečavanje i kontrolu bolesti: podaci za pripravnost, sprečavanje i odgovor	5
Prijetnja antimikrobne otpornosti	7
Visoko mjesto na dnevnom redu u 2019.: ebola, bolest virusa zika i lajmska bolest	9
Izbijanja bolesti koja se prenose hranom zahtijevaju europski odgovor	11
U stalnom porastu od 2010.: sifilis	13
Cijepite se!	15
Tuberkuloza – pojavnost i sprečavanje	17
Cjepiva djeluju	19
Više podataka, brže i za više bolesti	21
Nadzor bolesti	21
Obavješćivanje o epidemijama	21
Pripravnost	23
Odgovor	23
Znanstveni savjeti	23
Mikrobiologija	25
ECDC i javnozdravstvena zajednica Europe	27
Osposobljavanje za javno zdravstvo	27
Komunikacija o javnom zdravstvu	28
ECDC u brojkama	29

Uvodna riječ predsjednice Upravnog odbora

Jedno od glavnih postignuća Upravnog odbora u 2019. bio je završetak treće neovisne vanjske evaluacije Centra. Evaluacijom je pokazan napredak tijekom posljednjih pet godina: ECDC je, navodi se u završnom izvješću, „uspješno pružao potporu prioritetnim područjima politike EU-a i nacionalnih politika te pokazao sposobnost da se uspješno prilagodi razvoju politike, potvrđujući važnost svojih aktivnosti”.

Upravni odbor raspravljao je i o dugoročnoj strategiji ECDC-a za razdoblje 2021. – 2023. koja će biti odobrena kasnije ove godine.

ECDC je u 2019. nastavio pružati znanstvenu i operativnu potporu državama članicama i Europskoj komisiji na sljedeći način:

- provedbom 24 brze procjene rizika te nadogradnjom svojih nadzornih postupaka i sustava;
- pružanjem tehničke potpore Europskoj komisiji u provedbi Odluke br. 1082/2013/EU o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju; u tom je kontekstu ECDC također ažurirao „Sustav ranog upozorenja i odgovora”;
- slanjem tima za odgovor u Mozambik radi potpore kontroli izbijanja kolere; drugi je tim otišao u Demokratsku Republiku Kongo kao odgovor na izbijanje ebole.

U vrijeme kada se svijet suočava s pandemijom bez premca, Europska komisija i ECDC imaju presudnu ulogu da donositeljima odluka pruže pouzdane podatke i izvedive mogućnosti ublažavanja potrebne za europski odgovor na COVID-19.

ECDC tijekom posljednjih 15 godina pokazuje sve veću sposobnost uspostavljanja usklađenih standarda i metoda temeljenih na dokazima koji će se primjenjivati u cijeloj Europi. Kontinuirane aktivnosti Centra u područjima epidemiologije, nadzora bolesti, sprečavanja zaraznih bolesti i promicanja cijepjenja znatno su doprinijele europskom javnom zdravlju. U vrijeme kada se svijet suočava s pandemijom bez premca, ECDC ima još i važniju ulogu da donositeljima odluka pruži pouzdane podatke, sveobuhvatne procjene rizika, mogućnosti ublažavanja i praktične smjernice za optimalan europski odgovor na COVID-19.

Dr. Anni-Riitta Virolainen-Julkunen
Predsjednica Upravnog odbora ECDC-a
26. veljače 2020.

Uvodna riječ direktorice

Godinu 2019. obilježile su mnoge promjene, od kojih će mnoge oblikovati naš rad u narednim godinama:

- Upravni odbor raspravljao je o novoj dugoročnoj strategiji (2021. – 2027.)
- Treća vanjska evaluacija Centra za razdoblje od 2013. do 2017. bila je u cjelini vrlo pozitivna u pogledu djelovanja ECDC-a i njegove dodane vrijednosti za države članice.
- Kao dio inicijative *Next Generation ECDC*, u siječnju 2020. uspostavljena je nova organizacijska struktura Centra; njome će se osigurati djelotvorna unutarnja suradnja.
- Započeo je rad na dva nova programa: *e-zdravlje i digitalne tehnologije* te *Foresight (predviđanje)*. Prvi skupovi podataka u okviru programa e-zdravlje već su prikupljeni.

ECDC je nastavio pružati potporu državama članicama i europskim institucijama u području zaraznih bolesti: odgovorili smo na 34 zahtjeva Komisije i Europskog parlamenta i objavili više od 200 znanstvenih dokumenata na internetskim stranicama ECDC-a.

Veliki projekti u 2019. uključivali su reinženjering nadzornih sustava ECDC-a, eksternalizaciju informacijske tehnologije Centra, redizajn sustava ranog upozorenja i odgovora te poboljšanje pristupa sekvenciranju cijelog genoma za sve države članice.

ECDC je od rujna 2018. do veljače 2020. predsjedao Mrežom agencija EU-a, što je pružilo izvrsnu priliku za postizanje veće vidljivosti, sudjelovanje u strateškim razmjenama s drugim agencijama i pomoglo u usklađivanju naših procesa, uz opipljive prednosti za naš svakodnevni rad.

Željela bih zahvaliti cjelokupnom osoblju ECDC-a na izvrsno obavljenom poslu. Također sam zahvalna našim brojnim partnerima u državama članicama i Europskoj komisiji koji neumorno podržavaju naš rad.

Dr. Andrea Ammon
Direktorica ECDC-a
26. veljače 2020.

Gore: zgrada ECDC-a u Solni, u Švedskoj

Na dnu: Vytenis Andriukaitis, povjerenik za zdravlje i hranu i direktorica ECDC-a Andrea Ammon u obraćanju osoblju ECDC-a 15. ožujka 2019.

ECDC – Europska agencija za javno zdravstvo

Osnovan 2005. sa sjedištem u Stockholmu, u Švedskoj, Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) dio je mreže agencija EU-a koje obavljaju tehničke i znanstvene zadatke kako bi pomogle institucijama EU-a u donošenju odluka i provedbi politika. Agencije EU-a decentralizirane su tijela te se nalaze u gotovo svim državama članicama EU-a.

Područje primjene mandata ECDC-a obuhvaća nadzor gotovo 60 zaraznih bolesti, od AIDS-a/HIV-a do rijetkih zoonotskih bolesti. Promičemo i cijepljenje, prepoznajemo ponašanja opasna za zdravlje, osiguravamo kvalitetu laboratorija diljem Europe, obučavamo epidemiologe iz javnozdravstvenog sektora u cijeloj Europi te informiramo svoju publiku o svim aspektima zaraznih bolesti.

ECDC je krajem 2019. imao 268 stalnih djelatnika u područjima nadzora bolesti, otkrivanja izbijanja bolesti, pružanja znanstvenih savjeta, primjene informacijske tehnologije, komunikacije i administracije.

Europski pristup nadzoru bolesti

ECDC vodi i održava tri glavna sustava za nadzor zaraznih bolesti diljem Europe. Svaki se sustav odnosi na jedno područje kontrole bolesti: EWRS (otkrivanje prijetnji, upozorenja o otkrivenim prijetnjama), EPIS

(obavješćivanje o epidemijama) i TESSy (nadzor bolesti i statistički podaci).

- Sustav ranog upozorenja i odgovora (EWRS), koji je potpuno izmijenjen tijekom 2018. i 2019., povjerljiv je sustav koji omogućuje državama članicama i Europskoj komisiji dijeljenje informacija o zdravstvenim događajima s mogućim posljedicama na razini EU-a i koordinaciju mjera odgovora kako bi se zaštitilo javno zdravlje.
- Informacijski sustav za obavješćivanje o epidemijama (EPIS) sigurna je komunikacijska internetska platforma koja znanstvenicima i javnozdravstvenim stručnjacima omogućuje razmjenu epidemioloških informacija.
- Europski sustav za nadzor (TESSy) vrlo je opsežan sustav s bazom podataka o bolestima. Zemlje EU-a/EGP-a redovito prijavljuju svoje nacionalne podatke o zaraznim bolestima u sustav TESSy. Na temelju tih podataka, posjetitelji mrežnog mjesta ECDC-a s Atlasom za nadzor zaraznih bolesti mogu izrađivati ažurna izvješća o nadzoru i interaktivne karte.

Nadalje, ECDC podržava rad Europske komisije i država članica u Odboru za zdravstvenu sigurnost EU-a, koji funkcionira kao savjetodavna skupina za zdravstvenu sigurnost na europskoj razini.

Gore lijevo: Agencije EU-a imaju vitalnu ulogu u osiguravanju sigurnosti i dobrobiti građana. Tijekom 2019. ECDC je predsjedao Mrežom agencija EU-a

Gore desno: Radna skupina ECDC-a sastaje se u jednoj od novih konferencijskih dvorana

Na dnu: Svakodnevni sastanak za okruglim stolom čiji je domaćin tim za obavješćivanje o epidemijama

Ljudski neutrofil u interakciji s bakterijom Klebsiella pneumoniae (ružičasto) otpornom na više lijekova, koja prouzročuje teške bolničke infekcije

Programi ECDC-a za sprečavanje i kontrolu bolesti: podaci za pripravnost, sprečavanje i odgovor

S pomoću podataka iz svih država članica EU-a o gotovo 60 bolesti i zdravstvenih tema, znanstvenici ECDC-a mogu jasno prikazati sadašnju (i povijesnu) epidemiološku situaciju u Europi. Centar nadzire

kretanja bolesti i predlaže mjere za sprečavanje bolesti i njihova izbijanja. Rad ECDC-a na bolestima razvrstan je prema „programima za sprečavanje i kontrolu bolesti“.

Prijetnja antimikrobne otpornosti

Antimikrobna otpornost i infekcije povezane sa zdravstvenom skrbi (Program ARHAI) ECDC je tijekom 2019. izradio nekoliko brzih procjena rizika koje su se odnosile na izbijanja enterobakterija otpornih na karbapeneme, skupinu antimikrobnih lijekova posljednje linije obrane, koje su dokumentirana (ili barem potencijalna) prekogranična prijetnja zdravlju. Za nekoliko od tih izbijanja bolesti, analiza sekvenciranja cijelog genoma izolata bila je presudna u uspostavljanju genomske poveznice među slučajevima.

ECDC je 2019. pokrenuo Europsku mrežu za nadzor gena za antimikrobnu otpornost, ili skraćeno EURGen-Net, mrežu za nadzor temeljen na sekvenciranju cijelog genoma nad bakterijama otpornima na više lijekova koje su od javnozdravstvenog značaja. Mreža se sastoji od nacionalnih referentnih laboratorija (ili njihovih ekvivalenata) iz 37 europskih zemalja (sve države članice EU-a, Island, Norveška te Bosna i Hercegovina, Kosovo*, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska i Ujedinjena Kraljevina). Svrha je utvrditi zemljopisnu rasprostranjenost i populacijsku dinamiku bakterijskih klonova otpornih

na više lijekova i prijenosnih elemenata otpornosti radi pribavljanja informacija potrebnih za procjenu rizika, politike sprečavanja i kontrole te radi pružanja potpore zemljama u jačanju njihovih tehničkih mogućnosti za provođenje nadzora temeljenog na sekvenciranju cijelog genoma nad bakterijama otpornima na više lijekova s epidemijskim potencijalom.

ECDC je pružio potporu konferenciji AMR u Bukureštu 1. ožujka 2019. tijekom rumunjskog predsjedanja EU-om. ECDC je održao simulacijsku vježbu kako bi istražio koordinirani odgovor država članica i EU-a na pojavu novog soja bakterije koja se teško liječi i koja je u velikoj mjeri otporna na lijekove u zdravstvenom okruženju. ECDC je također objavio, zajedno s Organizacijom za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), informativnu bilješku na temu „Antimikrobna rezistencija – rješavanje problema u Europskoj uniji“. ECDC je 18. studenoga, u okviru SZO-ova Svjetskog tjedna svjesnosti o antibioticima (18. – 24. studenoga 2019.), organizirao 12. Europski dan svjesnosti o antibioticima, ponovno ističući važnost razborite upotrebe antibiotika.

*Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

Visoko mjesto na dnevnom redu u 2019.: ebola, bolest virusa zika i lajmska bolest

Bolesti u nastajanju i vektorske bolesti (Program EVD) ECDC je pomno pratio deseto izbijanje bolesti virusa ebola u Demokratskoj Republici Kongo (DR Kongo). Izbijanje bolesti u 2018. bilo je najveće izbijanje ebola u povijesti zemlje i drugo najveće ikad zabilježeno u svijetu. Kada je izbijanje znatno eskaliralo, ECDC je tijekom nekoliko tjedana objavio pet ažuriranja svoje brze procjene rizika. Počevši od listopada, ECDC je rasporedio nekoliko stručnjaka u DR Kongo da pruže potporu Glavnoj upravi za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći.

ECDC je pratio prvi autohtoni prijenos virusa zika otkriven u Europi, koji se dogodio u Francuskoj u kolovozu 2019., i proveo brzu procjenu rizika. Srećom, istrage francuskih nadležnih tijela pokazale su da se virus nije dalje širio. ECDC je također izradio brze procjene rizika za izbijanje groznice Riftske doline u Mayotteu (francuski prekomorski teritorij) i za autohtone slučajeve denge u Španjolskoj i u Francuskoj.

Centar je analizirao podatke nadzora iz 2018. o lajmskoj neuroboreliozii. Vanjsko stručno povjerenstvo procijenilo je zahtjeve za provedbu rezolucije Europskog parlamenta o lajmskoj bolesti iz 2018. i dalo doprinos o tome kako poduprijeti nadzor i izvješćivanje o lajmskoj bolesti u državama članicama. U ECDC-ovu projektu nadzora i prijavljivanja lajmske

bolesti u državama članicama, Centar se koristi anketama i pojedinačnim savjetovanjima u državama članicama koje provode vanjski konzultanti. Konzultanti će utvrditi koje će mjere trebati poduzeti za provedbu rezolucije Europskog parlamenta i pružiti ažurne znanstvene podatke Europskoj komisiji, Europskom parlamentu i državama članicama. Izvješća o izvedbi tog projekta očekuju se do kraja 2020.

ECDC na svojim internetskim stranicama redovito objavljuje europske karte rasprostranjenosti vektora za komarce, krpelje i pješčane mušice. Centar je nastavio pratiti i širenje virusa Zapadnog Nila i unaprijedio je alat za modeliranje kako bi zemljama pomogao u predviđanjima aktivnosti virusa Zapadnog Nila i uspoređivanju različitih strategija kontrole vektora.

ECDC je proveo vanjske procjene kvalitete za viruse ortopoks putem laboratorijske mreže EVD-LabNet kako bi procijenio sposobnost laboratorija da pravilno otkriju i identificiraju te viruse.

U listopadu je Centar održao godišnji sastanak na internetu s nacionalnim središnjicama za bolesti u nastajanju i bolesti koje se prenose vektorima.

Gore lijevo: ECDC nadzire europske populacije komaraca

Na dnu: Zrakoplov koji sponzorira GU ECHO, Glavna uprava za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći

*Gore: Postrojenje za
obradu hrane
Na dnu: Otkrivanje
bakterioloških
nepoznanica
u peradarskim
proizvodima. Male
crne mrlje su kolonije
salmonele*

Izbijanja bolesti koje se prenose hranom zahtijevaju europski odgovor

Bolesti koje se prenose hranom i vodom i zoonoze (Program FWD). ECDC i EFSA su 2019. zajedno objavili dva velika izvješća: *europsko izvješće o zoonozama za 2018.* (*EU One Health Zoonoses Report 2018*) i *godišnje izvješće o antimikrobnoj otpornosti na zoonotske i indikatorske bakterije iz ljudi, životinja i hrane.* Analiza prikupljenih podataka pokazala je stabilan broj potvrđenih slučajeva kampilobakterioze i salmoneloze u ljudi u EU-u između 2014. i 2018.

Infekcije bakterijom *Escherichia coli* koja proizvodi toksin Shiga (STEC) u ljudi bile su treća najčešće prijavljena zoonoza u EU-u; slučajevi STEC-a također su se povećavali od 2014. do 2018. Prema izvješću o antimikrobnoj otpornosti (podaci iz 2017.), bakterije *Campylobacter* u nekim zemljama pokazuju tako visoku razinu otpornosti na fluorokinolone (kao što je ciprofloksacin) da ti antimikrobni lijekovi više nisu učinkoviti u liječenju teške kampilobakterioze.

Hitni upiti zahtjevi su koje podnose države sudionice ili ECDC radi procjene višedržavnih dimenzija događaja koji se događaju na nacionalnoj razini. Pokreću se i koordiniraju putem platforme EPIS-FWD. U 2019.

godini 23 države sudionice podnijele su 88 hitnih upita, a jedan je hitan upit podnio ECDC. Hitni upiti bili su povezani sa salmonelozom (39 upita), listeriozom (20), infekcijom bakterijom *Escherichia coli* koja proizvodi verocitotoksin (VTEC) (11) i hepatitisom A (8). U prosjeku, jedan hitni upit dobivao bi odgovore iz jedanaest zemalja; 31 zemlja odgovorila je na barem jedan hitni upit.

Suradnja s EFSA-om ojačana je uvođenjem tjednih telekonferencija za praćenje razvoja događaja koji se prenose hranom u više zemalja i planiranje izrade procjena rizika za javno zdravlje. Brze procjene izbijanja bolesti zajednički objavljuju ECDC i EFSA. ECDC je 2019. objavio tri zajedničke brze procjene izbijanja bolesti s EFSA-om: dvije o izbijanju listerioze u više zemalja i jednu o bakteriji *Salmonella Agona* povezanoj s početnom hranom za dojenčad. Izbijanje listerioze povezano je s hladno dimljenim ribljim proizvodima i gotovim narezanim mesnim proizvodima. Pravodobnija komunikacija s upraviteljima rizikom osigurava se putem sažetaka zajedničkih prijava ECDC-a i EFSA-e, koji su dostupni svim relevantnim kontaktnim točkama.

Juckt's im Schritt?

Lass dich auf sexuell
übertragbare
Infektionen testen.

 [liebesleben.de](https://www.liebesleben.de)

Eine Aktion der Bundeszentrale für
gesundheitliche Aufklärung (BZgA) mit
Unterstützung des Fachverbandes
Aussenwerbung e. V., gefördert durch
die Bundesrepublik Deutschland.

 Bundeszentrale
für
gesundheitliche
Aufklärung

FACHVERBAND
AUSSENWERBUNG E.V.

Reklamni pano u Leeru u Njemačkoj: „Svrbež međunožja? Testiraj se na spolne infekcije.“ To je tvoj ljubavni život. Zaštiti ga.

LIEBES
LEBEN

Es ist deins.
Schütze es.

U stalnom porastu od 2010.: sifilis

HIV, spolno prenosive bolesti i virusni hepatitis (Program HASH) Odbor za koordinaciju mreže SPI zatražio je od ECDC-a da procijeni epidemiološke trendove sifilisa i predloži mogućnosti kako odgovoriti na stanje sa sifilisom u Europi. Izvješće temeljeno na pregledu literature i sustavnom pregledu, koje je objavljeno 2019., pokazalo je da se stope prijavljivanja u Europi povećavaju od 2010., uz brži rast posljednjih nekoliko godina, uglavnom među muškarcima koji imaju spolne odnose s muškarcima. U izvješću su predložene brojne na dokazima utemeljene mjere za ublažavanje epidemije sifilisa.

Centar je objavio standardizirani protokol istraživanja za nacionalne procjene pojavnosti hepatitisa C. Četverogodišnji projekt koji će državama članicama pomoći u provođenju nacionalnih istraživanja o pojavnosti sada je u prvoj fazi. Kad se dovrši, pomoći će zemljama da procijene stvaran teret bolesti u svojoj populaciji.

ECDC je u uskoj suradnji s UNAIDS-om stvorio skup europskih načela za profilaksu prije izlaganja HIV-u (PrEP) koja su usmjerena na pružanje usluga PrEP i praćenje nacionalnih programa. Cilj je podržati države članice u uvođenju i praćenju profilakse prije izlaganja HIV-u te pružiti standardizirani alat za praćenje PrEP-a u EU-u/EGP-u.

ECDC je zajedno s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama započeo fazu prikupljanja dokaza za smjernice za sprečavanje zaraznih bolesti u intravenskih konzumenata droga. Prikupljanje podataka bit će dovršeno 2020. Objava ažuriranog dokumenta sa smjernicama planira se 2021.

Cijepite se!

Gripa i ostali respiratorni virusi (Program IRV)

Sezonska gripa svake zime stvara veliko opterećenje za zdravstvene službe u Europi i prouzročuje desetke tisuća smrtnih slučajeva među starijim osobama.

Virus zoonotske gripe i drugi respiratorni virusi koji se pojavljuju također prijete javnom zdravlju na nove i neočekivane načine. Za provođenje programa cijepjenja protiv sezonske gripe potrebno je snažno virološko i epidemiološko praćenje.

Primjeri zabrinjavajućih virusa zoonotske gripe obuhvaćaju ptičju gripu A (H₅N₁) (od 1990-ih), ptičju gripu H₅N₈, H₇N₉, H₇N₇ i H₁₀N₈ te svinjsku gripu A (H₁N₁). Primjer zabrinjavajućeg novog respiratornog virusa koji nije virus gripe je koronavirus povezan s bliskoistočnim akutnim respiratornim sindromom (MERS-CoV).

ECDC je u ožujku organizirao tri radionice o pripravnosti za pandemiju posvećene gripi sa svim zemljama EU-a/ EGP-a kako bi se provjerile njihove smjernice za pripravnost i razmijenila iskustva o planiranju pripravnosti.

ECDC i Regionalni ured Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za Europu nastavili su zajednički nadzor gripe: tijekom sezone gripe tjedni bilten o gripi za Europu objavljuje se na stranici: ww.flunewseurope.org. Druga područja zajedničkog rada obuhvaćaju procjenu tereta bolesti za gripu, procjenu težine pandemijske gripe i doprinose globalnom postupku odabira sojeva za cjepiva protiv gripe. ECDC i Regionalni ured SZO-a za Europu u prosincu su proveli prvu zajedničku regionalnu procjenu situacije sezonske gripe za sve 53 zemlje u europskoj regiji. Cilj je bio

pružiti ranu procjenu kako bi se državama članicama pomoglo da pripreme svoje zdravstvene sustave za nadolazeću sezonu gripe. ECDC je nastavio financirati i vanjsku mrežu I-MOVE, koja daje procjene učinkovitosti sezonskog cjepiva protiv gripe te proizvodi vrijedne podatke za sastav sljedećeg sezonskog cjepiva protiv gripe.

ECDC prati viruse zoonotske gripe i druge nove respiratorne viruse u stvarnom vremenu putem svoje funkcije epidemijske inteligencije. Kao i prethodnih godina, ECDC i Europska agencija za sigurnost hrane objavljivali su tromjesečna izvješća o procjeni stanja ptičje gripe.

ECDC je nastavio koordinirati Europsku mrežu za nadzor gripe (EISN) i Europsku referentnu laboratorijsku mrežu za ljudsku gripu (ERLI-Net). ECDC je pripremio dvogodišnju vanjsku procjenu kvalitete za laboratorijsko ispitivanje virusa gripe; bit će dovršena 2020.

Centar je 2019. pokrenuo pilot-tečajeve e-učenja za bioanalitiku gripe. Na tečajevima se pokazuje kako upotrebljavati i analizirati podatke o sekvenciranju.

ECDC je u lipnju 2019. u Luksemburgu organizirao sastanak nacionalnih središnjica za komunikaciju, na kojem su sudjelovali i predstavnici Glavne uprave za zdravlje i sigurnost hrane te Regionalnog ureda SZO-a za Europu. Tijekom sastanka države članice dale su povratne informacije o portalu za informacije o cijepljenju.

Osoblje ECDC-a igra na sigurno tijekom sezone gripe. Cijepite se protiv gripe jer cjepiva djeluju. Nepotrebno je reći: svi su jako ponosni što se cijepite.

Tuberkuloza – pojavnost i sprečavanje

Tuberkuloza (Program TB). Države članice EU-a/EGP-a, pretprijetne zemlje EU-a i zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva imaju različite epidemiološke profile u pogledu tuberkuloze: za pet zemalja istočne i jugoistočne Europe karakteristično je srednje opterećenje tuberkulozom (otpornom na lijekove), dok su zapadnoeuropske zemlje uglavnom zemlje s niskim opterećenjem, s mogućnošću napredovanja u smjeru eliminacije TBC-a. U okruženjima s niskim opterećenjem, ljudi koji su izloženi riziku od TBC-a često su u ranjivoj, teško dostupnoj populaciji. TBC u migranata također pridonosi epidemiologiji. U zemljama srednje opterećenosti TBC je češće prisutan u općoj populaciji.

Završen je trogodišnji projekt o inventurnim studijama TBC-a. Cilj projekta bio je procijeniti potpunost prijavljivanja TBC-a u šest država članica (Danska, Finska, Hrvatska, Nizozemska, Portugal i Slovenija). Projekt je pokazao da se potpunost u tim zemljama kreće između 74 % i 100 %, što kombiniranje podataka iz različitih izvora (npr. nadzornih sustava, bolnica, laboratorija i baza podataka o osiguranju) čini održivim pristupom kako bi se dobio precizniji uvid u stvarni teret TBC-a u tim zemljama.

Na Svjetski dan tuberkuloze (24. ožujka), ECDC i Regionalni ured SZO-a za Europu predstavili su zajedničko *Godišnje izvješće o nadziranju i praćenju tuberkuloze u Europi* (podaci iz 2017.). Izvješće je pokazalo da se broj prijava TBC-a nastavlja smanjivati, ali ostaje na razini koja nije dovoljna za postizanje vrijednosti utvrđenih UN-ovim ciljevima održivog razvoja.

Nakon uspješnog trogodišnjeg projekta usmjerenog na pet visokoprioritetnih zemalja u pogledu TBC-a u Europi, uloženi su naponi da se slična potpora pruži svim državama članicama. Projekt će se sastojati od zajedničkih radionica, aktivnosti osposobljavanja, razmjene posjeta i savjetodavne potpore pojedinim zemljama. Prva aktivnost već je zakazana: radionica o probiru migranata na tuberkulozu održat će se u Ateni, u Grčkoj, u veljači 2020. godine, uz sudjelovanje 11 zemalja (Austrija, Belgija, Cipar, Grčka, Hrvatska, Italija, Malta, Njemačka, Portugal, Slovenija i Španjolska).

U svibnju se u Haagu održao zajednički nadzorni sastanak sa SZO-om. Teme su obuhvaćale poboljšanje nadzora, sprečavanja i kontrole TBC-a. Nakon tog sastanka uslijedio je sastanak radionice Wolfheze koji su zajednički organizirali SZO, nizozemska Zaklada za tuberkulozu KNCV i ECDC. Sastanak je bio usmjeren na „Provođenje u djelo obveza sa sastanka Ujedinjenih Naroda na visokoj razini o tuberkulozi”.

U lipnju je održan zajednički posjet Nizozemskoj sa SZO-om kako bi se pružili savjeti o razmjeru probira na latentnu infekciju tuberkulozom među migranata te postavljanju prioriteta. Stručnjaci su tijekom posjeta mogli pružiti i savjete o tome kako zadržati znanje i stručnost o tuberkulozi: kako zdravstveni radnici mogu održavati svoje vještine kada se u svojoj zemlji susreću samo s vrlo malim brojem slučajeva.

Lijevo: Učinkovito protiv mnogih zaraznih bolesti: otvorite prozor i prozračite prostoriju!

presents:

The dangerous doctor who didn't want to go home

"I was contagious, but refused to go home."

This photo comic is part of a series that deals with low vaccination rates in healthcare workers.

As a healthcare worker you should keep in mind that about 50 per cent of seasonal flu deaths occur in people 65 years and older. Over half of all seasonal flu hospitalisations are in that age group.

As a healthcare worker, there's a lot you can do against the flu: Get vaccinated each year, wash your hands, and stay home when sick.

A few minutes later, both doctors are in an examination room...

ECDC je na svojem računu @ ECDC_Flu Twitter objavljivao videozapise, infografike i foto-stripove usmjerene na zdravstvene radnike.

Izvorne datoteke za foto-stripove u prilagodljivom su formatu i mogu se preuzeti s internetskih stranica ECDC-a.

Cjepiva djeluju

Bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem

(Program VDP) Provedba učinkovitih nacionalnih programa cijepljenja diljem Europe priča je o uspjehu javnog zdravstva. Kako bi se zaštitilo zdravlje europskih građana, potrebno je nastaviti i proširiti programe cijepljenja. ECDC podupire Komisiju i države članice u rješavanju izazova diljem EU-a u pogledu bolesti koje se mogu spriječiti cjepivima i cijepljenja.

ECDC je uspostavio mrežu suradnje za potporu nacionalnim tehničko-savjetodavnim skupinama za imunizaciju (NITAG) u državama članicama. NITAG-ovi su neovisne skupine koje procjenjuju znanstvene dokaze o cjepivima i imunizaciji te daju preporuke nacionalnim odborima za cijepljenje. Cilj je ojačati i poboljšati djelotvornost i učinkovitost procjene znanstvenih dokaza u cijeloj Europi. Ta je mreža osnovana 2018., a svoj prvi sastanak održala je 2019. radi dogovora o svojim projektnim zadacima; održana je i serija webinar. Radna skupina već je proučila znanstvene dokaze za cjepiva i strategije cijepljenja, usredotočujući se u početku na cjepiva protiv gripe koja se primjenjuju u djece i starijih osoba.

Centar je započeo prikupljanje dokaza koji podupiru smjernice za osnovni raspored cijepljenja u EU-u, uzimajući u obzir preporuke SZO-a za rutinsku imunizaciju. Jedan je cilj povećati usklađenost nacionalnih rasporeda i promicati jednakost svih građana u zdravstvenoj zaštiti. Prijedlog plana bit će dovršen 2020.

Beta-verzija ECDC-ova novog europskog portala s informacijama o cijepljenju dostavljena je državama članicama na savjetovanje i provjeru u prosincu. Službeno javno predstavljanje zakazano je za travanj

2020. Portal o cjepivima pruža objektivne, transparentne i ažurne informacije o cjepivima, prednostima cijepljenja, sigurnosti cijepljenja i postupku farmakovigilancije.

ECDC je započeo i projekt za unapređenje prikupljanja podataka o europskoj pokrivenosti cijepljenjem i upravljanja tim podacima.

Osim toga, ECDC je pomogao Glavnoj upravi za zdravlje i sigurnost hrane u organizaciji globalnog sastanka na vrhu o cijepljenju održanog 12. rujna 2019. u Bruxellesu pod pokroviteljstvom predsjednika Komisije Jean-Claudea Junckera i glavnog direktora SZO-a, Tedrosa Adhanoma Ghebreyesus. ECDC je bio dio programskog odbora sastanka na vrhu, a direktorica ECDC-a dr. Andrea Ammon sudjelovala je u panel-raspravi o oklijevanju u pogledu cijepljenja.

ECDC je nastavio suradnju sa zajedničkom akcijom u području cijepljenja koju sufinanciraju CHAFEA (Izvršna agencija za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu) i 17 država članica EU-a. Primarni je cilj zajedničke akcije povećati pokrivenost cijepljenjem u EU-u uspostavljanjem mehanizama za suradnju u cijelom EU-u.

S više od 34 000 korisnika u 2019. godini (26 500 u 2018.) i više od 180 000 pregleda stranica (160 000 u 2018.), Raspored cijepljenja u EU-u bio je jedan od najpopularnijih sadržaja na internetskom portalu ECDC-a u 2019.

Nadzor bolesti je globalni posao: posjetitelji iz afričkog CDC-a raspravljaju o pitanjima javnog zdravlja u hitnom operativnom centru ECDC-a

Više podataka, brže i za više bolesti

Nadzor bolesti

Prvi put tijekom svojeg postojanja, ECDC je uspio objaviti 75 % podataka o nadzoru prikupljenih o bolestima i patogenima o kojima se u EU-u izvještava u roku od tri mjeseca od završetka prikupljanja podataka. Podaci se objavljuju i vizualiziraju na mrežnom *Atlasu za nadzor zaraznih bolesti*. Time se osigurava mnogo brža dostupnost podataka ECDC-a o nadzoru kako bi se stručnjaci i donositelji odluka na razini EU-a i u državama članicama mogli prije njima koristiti. Usput, objavljivanje 75 % svih podataka u roku od tri mjeseca također ispunjava jedan od ECDC-ovih internih pokazatelja uspješnosti.

Atlas za nadzor obuhvaća 58 bolesti i zdravstvenih problema te pokazatelje kvalitete podataka. Tijekom 2019. pristupilo mu je više od 25 000 korisnika i bilo je gotovo 90 000 pregleda stranica. Ovisno o bolesti, skupovi podataka dostupni su u tjednom, mjesečnom ili godišnjem formatu.

Obavješćivanje o epidemijama

ECDC je tijekom 2019. otkrio 306 događaja (2018.: 377) koji su ispunjavali kriterije prijetnje javnom zdravlju, kao što su definirani u kriterijima Sustava EU-a za rano upozorenje i odgovor. Pedeset i osam otkrivenih prijetnji dovelo je do praćenja nove prijetnje (2018.: 71). Od svih događaja, 192 (62 %) potjecalo je iz EU-a (2018.: 62 %). Objavljena je osamdeset

i jedna EWRS poruka i 153 komentara (2018.: 104 EWRS poruka, 139 komentara). Sedam EWRS poruka klasificirano je kao „obavijesti upozorenja”, a 74 kao „ostale informacije”; 11 je rezultiralo pokretanjem procjene nove prijetnje u Alatu za praćenje prijetnji (TTT).

Pripravnost

Gljučni elementi europskog odgovora na velike epidemije i druge ozbiljne prekogranične prijetnje zdravlju su izgradnja kapaciteta i kontinuirano planiranje pripravnosti i odgovora, uključujući utvrđivanje trenutnih praznina u kapacitetu pripravnosti. Nedavne međunarodne prijetnje pokazale su važnost pouzdanih znanstvenih dokaza za sve aspekte pripravnosti.

U području pripravnosti zajednice, ECDC je dovršio trogodišnji projekt čiji je cilj bio istražiti kako zajednice, na primjer lokalne zajednice ili udruge građana, komuniciraju s institucijama zaduženima za pripravnost i odgovor tijekom hitnih javnozdravstvenih slučajeva.

ECDC je pružio tehničku potporu Europskoj komisiji u provedbi članka 4. Odluke 1082/2013/EU o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju. ECDC je bio dio radne skupine koja je revidirala trogodišnje istraživanje nacionalne pripravnosti. U ožujku su sve zemlje sudjelovale u radionicama o pripravnosti za pandemiju gripe kako bi raspravljale o ažuriranjima nacionalnih planova pripravnosti za pandemiju.

U listopadu je ECDC organizirao simulacijsku vježbu u Grčkoj. Scenarij se temeljio na namjernom

HEPSA Development: phase 2 (RTVM)

- Delays consultation with EU country leaders on key system elements
- review of informatics elements of available tools
- consultation with NPIs (continued)
- further development of prototype
- ECDC website publication (all EU languages)

Gore: Prezentacija o alatu za samoprocjenu pripravnosti na izvanredne zdravstvene situacije, HEPSEA
 Na dnu: U listopadu je ECDC bio domaćin 34. sastanka Savjetodavnog odbora agencija EU-a za IKT

oslobođanju patogena. Sudjelovalo je dvadeset i sedam zemalja radi procjene vlastite osviještenosti o bioriziku i evaluacije pripravnosti za biološku sigurnost i bioterorističke događaje.

Centar je dovršio pregled literature o tome kako se stručni dokazi upotrebljavaju u postupku donošenja odluka pri odgovoru na hitne slučajeve. O nalazima se raspravljalo na stručnom sastanku, a dovršeni su i planovi za dodatni terenski rad u 2020.

ECDC je u svibnju održao godišnji sastanak s nacionalnim središnjicama za pripravnost i odgovor. U rujnu se u Sloveniji održala radionica o temi komunikacije o rizicima i koordinacije u kriznim situacijama. U prosincu je organiziran stručni skup o pokazateljima pripravnosti javnog zdravstva.

Odgovor

Brze procjene rizika podupiru države članice i Europsku komisiju u njihovim naporima za pripravnost; u njima se daje sažet opis prijetnje, nudi procjena rizika koji ta prijetnja predstavlja te se sažimaju relevantne informacije o dostupnim mjerama odgovora i ublažavanja.

Centar je u 2019. izradio 24 brze procjene rizika, od kojih su tri bile brze procjene izbivanja bolesti izrađene u suradnji s Europskom agencijom za sigurnost hrane. Prijetnje su obuhvaćale enterobakterije otporne na karbapenem, ebolu u Demokratskoj Republici Kongo, denga groznicu, listeriozu i bolest virusa zika.

ECDC je objavio i 10 epidemioloških ažuriranja koja su pružila aktualne informacije o novim epidemijama ili prijetnjama javnom zdravlju. Epidemiološka ažuriranja obično sadržavaju brojeve slučajeva, vremensku i zemljopisnu rasprostranjenost, dobnu i spolnu raspodjelu, informacije o utvrđenim ili potencijalnim čimbenicima rizika i procjenu rizika. Epidemiološka ažuriranja u 2019. bavila su se izbijanjem ebole u

Demokratskoj Republici Kongo, bolešću virusa zika i groznicom Zapadnog Nila.

ECDC je dovršio svoju metodologiju (uključujući niz redizajniranih predložaka) za brze procjene rizika. Novom metodologijom pojednostavnjuje se postupak, olakšava identifikacija vanjskih stručnjaka i osigurava angažman država članica. Države članice sada mogu dati svoj doprinos brzoj procjeni rizika u ranoj fazi putem ECDC-ova Repozitorija i sustava upravljanja znanstvenim savjetima (engl. Scientific Advice Repository and Management System, SARMS).

Znanstveni savjeti

Izrada neovisnih znanstvenih i na dokazima utemeljenih savjeta koji su metodološki valjani, korisni i pravodobni jedan je od najvažnijih zadataka ECDC-a.

Tijekom 2019. ECDC je nastavio provoditi svoju znanstvenu strategiju. ECDC je objavio 219 znanstvenih radova, uključujući 58 tehničkih izvješća/smjernica (u vlastitom izdanju) i 89 istorazinski ocijenjenih članaka (u znanstvenim časopisima).

Kao javno financirana agencija, ECDC osigurava da većina znanstvenih rezultata bude slobodno dostupna, na njegovim internetskim stranicama i na internetskim stranicama znanstvenih časopisa. U 2019. godini 82 % publikacija ECDC-a u časopisima s istorazinskim ocjenama bilo je u otvorenom pristupu.

ECDC-ov ažurirani alat IRIS 2.0 za određivanje prioriteta znanstvenih radova uspješno je primijenjen za procjenu strategije ECDC-a za razdoblje 2021. – 2027. IRIS pruža savjete o strateškom usmjeravanju aktivnosti Centra i predlaže aktivnosti koje bi se mogle proširiti ili smanjiti.

ECDC je objavio i metodološke smjernice o upravljanju heterogenošću pri objedinjavanju podataka iz različitih nadzornih sustava.

Mikrobiologija

ECDC je 2019. proveo procjenu sposobnosti mikrobioloških laboratorija za nacionalni nadzor zaraznih bolesti i nadzor na razini EU-a, na temelju najnovijih dostupnih podataka (2018.). Sustav EU-a za praćenje laboratorijskih sposobnosti, skraćeno nazvan EULabCap, temelji se na skupu od 60 dogovorenih pokazatelja. Sudjelovale su sve zemlje EU-a/EGP-a. Indeks EULabCap, kojim se izražava kapacitet mikrobioloških laboratorija javnog zdravstva država članica, i dalje se poboljšava. Prosječna ocjena na razini EU-a dosegla je 7,8/10 u 2018. (dobra do visoka razina kapaciteta), što pokazuje postupno smanjenje razlike u kapacitetu među zemljama za otprilike jednu trećinu u usporedbi s 2013. Svih 30 zemalja postiglo je 2018. srednju ili visoku razinu kapaciteta, a više od dvije trećine zemalja ima laboratorijske sposobnosti dovoljne za snažnu pripravnost javnog zdravstva. Sveukupno, laboratorijski kapacitet EU-a povećao se u posljednjih pet godina u prosjeku za 15 %. Utvrđena je neoptimalna učinkovitost u pogledu nadzora antimikrobne otpornosti virusa gripe i bakterijskih patogena koji se prenose hranom.

ECDC je proveo istraživanje među svojim nacionalnim središnjicama za mikrobiologiju i nadzor nad automatiziranim prijavljivanjem laboratorijskih podataka u nacionalne baze podataka o nadzoru. Trinaest država članica već se koristi djelomično ili potpuno automatiziranim sustavom za prijavljivanje bolesti. Ti će nalazi poslužiti kao polazna točka za razvoj sustava EU-a za digitalni nadzor zaraznih bolesti.

ECDC je pružio potporu Europskoj komisiji u provedbi europske uredbe o *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima i pružio pomoć Izvršnoj agenciji za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu u pripremi poziva za jačanje kapaciteta referentnih laboratorija EU-a u pogledu otpornosti na antibiotike.

Sposobnosti i kapaciteti laboratorija u EU-u pokazuju znatne razlike. ECDC-ove vanjske procjene kvalitete pružaju sažete povratne informacije i pomažu u poboljšanju kvalitete rada laboratorija

ECDC i javnozdravstvena zajednica Europe

Osposobljavanje za javno zdravstvo

U okviru **ECDC-ova Programa stipendiranja** terenski epidemiolozi (EPIET) i mikrobiolozi (EUPHEM) pripremaju se za intervenciju u prekograničnim izbijanjima bolesti i drugim prijetnjama javnom zdravlju. U 2019. godini 37 stipendista završilo je ECDC-ov Program stipendiranja i programe povezane s EPIET-om (polaznici iz 2017.). Na kraju godine bilo je upisano 78 stipendista (41 polaznika iz 2018. i 37 polaznika iz 2019.). Program, koji se provodi u zavodima za javno zdravstvo i laboratorijima smještenima u zemljama EU-a/EGP-a, sastoji se od uvodnog kolegija, modula osposobljavanja te terenskih istraživanja u EU-u/EGP-u i izvan njega. Znanstveni koordinatori i mentori obilaze lokacije za osposobljavanje kako bi se pobrinuli da su njihovi kapaciteti dostatni.

Vanjska ocjena ECDC-ova Programa stipendiranja dovršena je 2019. te je zaključeno da su svrhe i ciljevi Programa relevantni za njegove dionike, kako na nacionalnoj razini tako i na razini EU-a. Posebno je vrijednim ocijenjen njegov doprinos mreži javnozdravstvenih radnika koji mogu učinkovito i na usklađen način odgovoriti na prekogranične prijetnje. Ocjenom je utvrđeno i da je Program znatno pridonio jačanju kapaciteta javnog zdravstva u državama članicama. Ogranak država članica, koji

dijelom subvencioniraju države članice, ocijenjen je kao važan dodatak glavnom ogranku EU-a te kao dobar način smanjivanja nejednakosti u kapacitetima među državama članicama.

Međunarodni odnosi i potpora zemljama. ECDC održava opsežnu mrežu stručnjaka.

ECDC je 2019. održao prvi sastanak svojih predstavnika u međunarodnim centrima za kontrolu bolesti (engl. *centers for disease control*, CDC) za Afriku, Izrael, Kanadu, Karibe, Kinu, SAD i Tajland. Sudionici sastanka uspostavili su mrežu međunarodnih CDC-ova te dogovorili godišnje sastanke i tromjesečne videokonferencije.

ECDC je dovršio dvogodišnji projekt (2017. – 2019.) pripreme nacionalnih tijela u zemljama zapadnog Balkana i u Turskoj za njihovo sudjelovanje u sustavima i mrežama ECDC-a. Projekt ECDC-IPA5, proveden uz financijsku pomoć Glavne uprave za susjedску politiku i pregovore o proširenju u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći, pridonio je jačanju nacionalnih kapaciteta za nadzor, javnozdravstvenu mikrobiologiju i pripravnost.

U veljači su ECDC i EFSA održali regionalnu radionicu u Beogradu, u Srbiji, o pristupu „Jedno zdravlje” za borbu protiv antimikrobne otpornosti. Sudjelovalo je više od četrdeset stručnjaka iz sektora zdravlja ljudi i životinja.

Lijevo: Sudionici ECDC-ova Programa stipendiranja okupljaju se za zajedničku fotografiju

Komunikacija o javnom zdravstvu

Mnoge komunikacijske aktivnosti usmjerene su na europsku javnozdravstvenu zajednicu, ponajviše na javnozdravstvene stručnjake, znanstvenike i novinare.

ECDC je tijekom 2019. objavio 219 znanstvenih publikacija, uključujući brze procjene rizika i redovita izvješća o nadzoru. Bilten s publikacijama imao je 4217 pretplatnika u 2019. godini, 488 više nego prethodne godine. ECDC objavljuje sve više podataka, grafikona, karata i infografika koji nisu zaštićeni autorskim pravima i mogu se slobodno preuzimati kako bi partnerima i dionicima omogućio ponovnu upotrebu ECDC-ovih sadržaja. Broj pratitelja na korporativnom Twitter računu ECDC-a (@ECDC_EU) porastao je za

4738 novih pratitelja, što je povećanje od 19 %. ECDC sada ima gotovo 30 000 pratitelja na Twitteru. Svi su računi ECDC-a na društvenim mrežama potvrđeni kao pouzdan izvor, što učvršćuje njihovu vjerodostojnost.

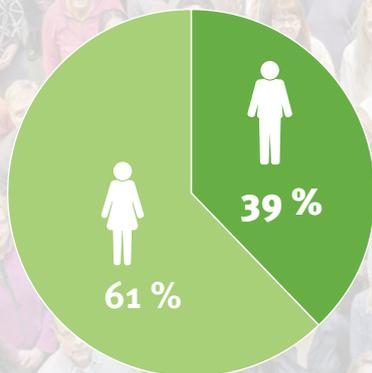
Medijska analiza za 2019. pokazuje da je u EU-u objavljeno 7973 (10 047 u 2018.) medijskih sadržaja u kojima se spominje ECDC (tiskani i internetski, ne uključujući društvene medije), što je pad od 20 %. Najpopularnije teme spomenute u vijestima bile su cjeviva i imunizacija, ospice, antimikrobna otpornost i potrošnja antibiotika, sezonska i ptičja gripa, TBC, SPI, HIV i hepatitis.

Na dnu: Međusektorski sastanak za novi portal o cijepljenju

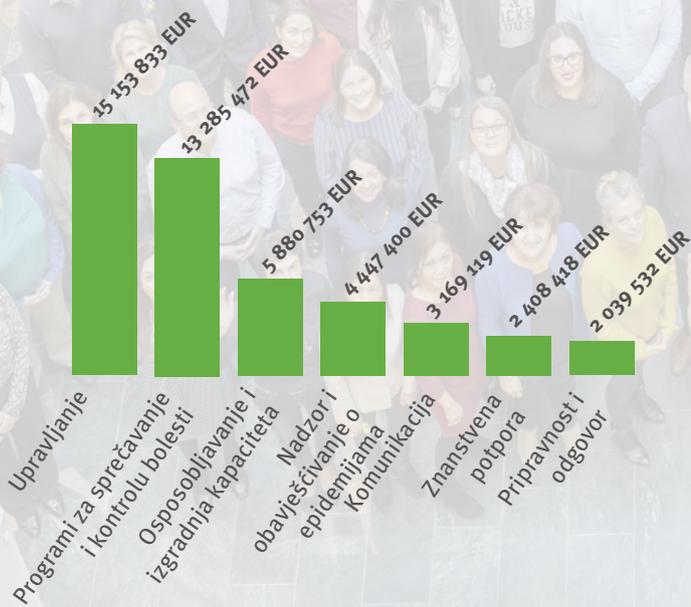

ECDC u brojkama

Rodna ravnoteža ECDC-a

Proračun za 2019.

Osoblje ECDC-a po zemljama

Dana 31. prosinca 2019. ECDC je zapošljavao ukupno 268 stalnih zaposlenika.

**Europski centar za sprečavanje
i kontrolu bolesti (ECDC)**

Gustav III:s Boulevard 40
169 73 Solna, Švedska

Tel. +46 (0)8 58 60 10 00
Faks +46 (0)8 58 60 10 01
www.ecdc.europa.eu

Agencija Europske unije
www.europa.eu

Preplatite se na naše publikacije
www.ecdc.europa.eu/en/publications

Obratite nam se
publications@ecdc.europa.eu

 Pratite nas na Twitteru
[@ECDC_EU](https://twitter.com/ECDC_EU)

 Pratite nas na Facebooku
www.facebook.com/ECDC.EU

Ured za publikacije
Europske unije